

FSD3244

**Nuoret estradille: Nuorten teatterityöpaja
2016**

Aineisto-opas

TIETOARKISTO

Tämän aineisto-oppaan viittaustiedot:

Nuoret estradille: Nuorten teatterityöpaja 2016 [aineisto-opas]. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [tuottaja ja jakaja], 2018.

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (12.9.2018).

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä aineisto-opas on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD3244. Oppaan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo julkaisuista, joissa aineistoa on käytetty. Opas sisältää myös aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit, esimerkiksi mahdolliset haastattelukysymykset, kirjoitusohjeet, tutkimuskutsut, litterointiohjeet tai virikemateriaalit. Tekstiaineistoista mukana on usein lisäksi aineistonäyte, josta selviää esimerkiksi käytetty litterointitaso.

Liitteenä olevat aineistoon kuuluvat dokumentit on tarvittaessa anonymisoitu. Kaikki oppaan sisältämät aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit toimitetaan asiakkaalle aineiston latauksen yhteydessä myös erillisinä tiedostoina

Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Olkkonen, Satu (Tampereen yliopisto) & Kotilainen, Sirkku (Tampereen yliopisto) & Pienimäki, Mari (Tampereen yliopisto): Nuoret estradille: Nuorten teatterityöpa- ja 2016 [sähköinen tietoaineisto]. Versio 1.0 (2018-09-12). Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD3244>

Tietoarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	2
1.4	Aineiston käyttö	3
A	Aineistonäyte A	5
B	Aineistonäyte B	9

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: Nuoret estradille: Nuorten teatterityöpaja 2016

Aineiston nimi englanniksi: Young People in the Limelight: Theatre Workshop 2016

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (12.9.2018).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Olkkonen, Satu (Tampereen yliopisto. Viestinnän, median ja teatterin yksikkö)

Kotilainen, Sirkku (Tampereen yliopisto. Viestinnän, median ja teatterin yksikkö)

Pienimäki, Mari (Tampereen yliopisto. Viestinnän, median ja teatterin yksikkö)

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Pienimäki, Mari (Tampereen yliopisto. Johtamiskorkeakoulu)

Aineisto luovutettu arkistoon

16.3.2018

Asiasanat

itseilmaisuus; julkisuus; media; mediakasvatus; monilukutaito; nuoret; omaehtoisuus; osallistuminen; taide; teatteritaide; toimijuus; voimaantuminen

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: yhteiskuntatieteet

CESSDAn luokitus: kulttuuritoiminta ja -osallistuminen, mielipiteet kulttuurista; nuoret; tietoyhteiskunta

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

Aineistot, jotka eivät kuulu sarjaan

Yksittäiset aineistot, jotka eivät kuulu mihinkään sarjaan.

Sisällön kuvaus

Aineisto sisältää nuorten teatterityöpajassa tuotetun ohjaajan työpajarefleksin sekä ohjaajan haastattelun. Aineisto on tuotettu osana Koneen säätiön rahoittamaa Nuoret estradille -hanketta.

Tutkija toteutti dokumenttiteatteriprojektin seitsemän 17-28-vuotiaan nuoren kanssa. Nuoret osallistuivat kanssatutkijoina käsikirjoituksen tekoon oman elämäntarinansa kokemusasiantuntijoina. Tarinat keskittyivät erityisesti peruskoulun ja toisen asteen opintojen nivelvaiheeseen. Työpaja oli luonteeltaan liikkuva ja nuoret olivat kotoisin eri paikkakunnilta.

Työpajarefleksiossa ohjaaja kuvailee mitä dokumenttiteatteri on ja miten prosessi eteni. Lisäksi hän pohtii nuoruussanastoa, omaa asemaansa tutkijana sekä katsojan roolia. Haastattelussa hankkeen yhteyshenkilö Sirkku Kotilainen haastattelee Satu Olkkosta projektin etenemisestä ja tutkijan tekemistä valinnoista teatteriprojektin toteuttamisessa.

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi

Havainto/aineistoyksikkötyyppi: Ryhmä, Tapahtuma/prosessi/ilmiö

Perusjoukko/otos: Peruskoulun ja toisen asteen opintojen nivelvaiheessa olevat nuoret

Aineistonkeruun ajankohta: 12.1.2016 – 15.11.2016

Kerääjät: Olkkonen, Satu (Tampereen yliopisto)

Aineistonkeruun tekniikka: Kasvokkainen haastattelu, Taltiointi, Havainnointi

Keruväline tai -ohje: Haastatteluteemat tai haastattelurunko; Aineistonkeruuhjeistus: havainnointiohje tai -suunnitelma

Aineiston ajallinen kattavuus: 2016

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Poikkileikkausaineisto

Havainto/aineistoyksiköiden valinta: Ei-todennäköisyysotanta: harkinnanvarainen poiminta

Tutkija kutsui ryhmään nuoria, joiden kanssa oli ollut aikaisempaa taideperustaista toimintaa.

Aineiston määrä: 1 haastattelulitteraatio ja 1 työpajareflekto odt-muodossa, yhteensä 37 sivua.

1.4 Aineiston käyttö

Aineiston käytössä huomioitavaa

Ryhmässä tuotetun teatterikappaleen videotallennetta tai käsikirjoitusta ei arkistoida tietosuojaja tekijänoikeussyistä. Nuorten haastatteluja ei arkistoida nuorten yksityisyyden suojelemiseksi.

Hanke on anonymisoinut aineiston. Aineisto ei sisällä mitään suoria tai epäsuoria tunnisteita, joista yksittäisen nuoren voisi tunnistaa. Tällaisia tunnisteita ovat esimerkiksi nimet ja nuoren hyvinvointiin ja terveyteen liittyvät tiedot.

Julkaisut

Kotilainen, Sirkku & Olkkonen, Satu (2018) Nuoret dokumenttiteatterin tekijät kansatutkijoina. Kulttuuripolitiikan tutkimuksen Vuosikirja 2017, 22-36.

Mari Pienimäki & Sirkku Kotilainen. Youth Participation in Research on Multiliteracies: Ethical Perspectives, Media Education Research Journal (MERJ). 2018, 8(1), 115-132.

Pienimäki, Mari (2018) Facilitating Creative Media Production through the Pedagogy of Multiliteracies: A Case Study with Vulnerable Young People. The International Journal of New Media, Technology and the Arts, 13:3, 9-20.

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD3244>

Liittyvät aineistot

FSD3218 Nuoret estradille: Valokuvaustyöpaja nuorisokahvilassa 2015

FSD3222 Nuoret estradille: Luovan kirjoittamisen työpaja 2015

FSD3293 Nuoret estradille: Valokuvaustyöpaja alaikäisille turvapaikanhakijoille 2015-2016

Käytön ja kuvailun oheismateriaalit

Kotilainen, Sirkku, & Olkkonen, Satu (2018). Nuoret dokumenttiteatterin tekijät kanssatutkijoina. Kulttuuripolitiikan Tutkimuksen Vuosikirja, 3(1), 22-36. <https://doi.org/10.17409/kpt.63279>

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

Liite A

Aineistonäyte A

FSD3244 NUORET ESTRADILLE: NUORTEN TEATTERITYÖPAJA 2016

FSD3244 YOUNG PEOPLE IN THE LIMELIGHT: THEATRE WORKSHOP 2016

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

SIRKKU KOTILAINEN: ..Tavallaan että..

SATU OLKKONEN: No niin sä voit äänestää ihan tollakin, äänittää, joo.

SIRKKU KOTILAINEN: Nii, joo. Niin tavallaan jos, uudestaan otetaan tää että mikä muaki kiinnostaa että, kun sä siinä tossa tekstissä sä viittaaat jossain ihan lyhyesti tai sit mä luen sen rivien välistä, että mikä motivoi niitä nuoria tulemaan hankkeeseen että, se ei oo se että sä tunnet niitä ennestään tai oot tehny niitten kans ennestään yhteistyötä, vaan että se olis jotenkin linkitettyä tähän että se kutsut ne tutkimushankkeeseen.

SATU OLKKONEN: Kyllä, semmonen nyt ihan vasta ihan juuri ymmärtänyt että, me oltiin tutkijayhteisö, et me oltiin, sisäisesti tutkijayhteisö jossa jo ikään ku siinä me juteltiin, niin mä en ollu se joka, määrittelee et mitä lähetään kertomaan vaan että siinä on näkökulmia, ei se et meil on yksi näkökulma jonka minä olen valinnut ja, sillä tavalla se lähtökohtaha oli vähän huomaamattaki heitä arvostava ja, silloin he eivät tulleet tavallaan jos ajattelee sitä teatteriesitetyksessä katseena, ni he eivät tulleet katseen kohteeksi vaan he tu- he olivat ne jotka tulee sinne (rampin) (0:01:35)..

SIRKKU KOTILAINEN: ..Antamaan.

SATU OLKKONEN: ..Antamaan ja tavallaan, must se informantti on tässä meiän tutkijayhteisössä siis siinä, mä tarkoitan nyt tutkijayhteisöä jonka muodostaa minä ja nää esiintyjät, ni aika tärkeä sana koska heitä ei tultu tirkistelemään eikä pitämään kohteina vaikka tietysti siinä esittämistilanteessa helposti voi kokea olevansa kohde, mut se lähtökohta oli jo aika voimakas että.. he eivät tulleet sellaseen jonkun puutteen vuoksi, heillä on joku puute joku vaje, vaan että se oli tavallaan voimavaraistava se lähtökohta että tuu kertoon sun koulupolku, jollon se lähtökohta on se et siin ei oo mitään vikaa.

Liite B

Aineistonäyte B

FSD3244 NUORET ESTRADILLE: NUORTEN TEATTERITYÖPAJA 2016

FSD3244 YOUNG PEOPLE IN THE LIMELIGHT: THEATRE WORKSHOP 2016

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Esittävä taide tiedon tuottajana

Ohjaamani ryhmälähtöinen dokumenttiteatteriesitys [[nimi poistettu]] sai ensi-iltansa marraskuussa 2016 osana Tampereen yliopiston *Nuoret Estradille* -tutkimushanketta (2015–2017). Esityksen teema oli toisen asteen opintojen taitekohta. Esityksen sisältö ja sävellykset muotoutuivat tutkimushankkeen pääkysymyksestä liitettynä kutsumieni informanttien elämäntuntoihin ja elämän tapahtumiin.

Pohdin tässä tekstissä nuoruutta toiseutena. Käsittelen, miten esitys sensorisena kommunikaationa purkaa nuoruuteen liitettyä nimeämistä, luokittelua, kieltä ja vakiintuneita ilmaisuja, joita ovat muun muassa sosiaalistaminen, valtauttaminen, virikkeellistäminen, voimaannuttaminen, elämäntaitojen vahvistaminen ja itseilmaisu taiteellisen toiminnan avulla. Nämä olivat osin myös tämän tutkimushankkeen avainsanoja. Valitsin olla käyttämättä tätä sanastoa esitystä valmisteleivassa työryhmässä, jotta en vaikuttaisi osallistujien kokemukseen kohteena olemisesta, en estäisi heidän vapaata kerrontaa tai sen mukauttamista oletuksiin, odotuksiin tai asiantuntijapuheeseen nuoruudesta.

Oman roolini lisäksi pohdin tässä tekstissä myös katsojan roolia. Miten dokumenttiteatterin katsoja on katsoessaan esitystä ja arvioidessaan sitä muussa kuin perinteisessä esitystä arvioivan katsojan roolissa? Miten toiseuden kunnioitus ilmenee? Miten katsoja luo tutkimusta ja uutta todellisuutta, joka syntyy esityksessä ja esityksestä?

